

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. *άνδροχωριστής*. Ὁ τύπ. *ἀδρειο-χωρίστρα* ἔχει τὸ εἰ ἐκ παρετυμ. πρὸς τὸ *άντρεϊος*. Πβ. *ἀδρειογυναῖκα* ἐκ τοῦ *άντρογυναῖκα*.

1) Ὁ χωρίζων τὸν ἄνδρα ἐνν. ἀπὸ τὴν γυναῖκα, ὁ προ-καλῶν τὴν διάζευξιν συζύγων ἐνθ' ἄν. : *Μ' αὐτὴ 'ναι ἀδροχωρίστρα* Θήρ. *Φύγι ἀπιδῶ, μουρὴ ἀδρουχουρίστρα!* Καλαμπάκ. || Ἄσμ.

Κὶ σὰν τοὺν ἀδρειουχωριστὴ ἔτσι τοὺν τυραννοῦσαν Λέσβ. *Συνών. άντρογυνοχωριστής*. β) Ἄνθρωπος συκοφαντικός, διαβολικός Εὐβ. (Κονίστρ. κ. ἄ.) : *Σοῦ εἶναι αὐτὸς μία άντροχωρίστρα ποῦ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸ τὸ στόμα του!* 2) Εἶδος φυτοῦ θαμνώδους παράγοντος ἄνθος κίτρινον καὶ ἀνθούντος κατὰ τὰ τέλη Μαρτίου (ὠνομάσθη οὕτω, διότι ἅμα τούτου ἀνθήσαντος οἱ σύζυγοι ναυτικοὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ὄντες ἀποπλέουν ἀποχωριζόμενοι οὕτω τῶν συζύγων των) Πόντ. (Οἶν.)

ἄντυτος ἐπίθ. κοιν. *ἄδυτος* Κρήτ. Σύμ. κ. ἄ. *ἄντυ-τους* Ἡπ. (Ζαγόρ.) *ἄν'τους* βόρ. ιδιώμ. *ἀνάδυτος* Σύμ. ἄγγουτε Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. **ντυτός* < *ντύνω*. Πβ. καὶ μεσν. ἐπίθ. *ἀνένδυτος*.

1) Ὁ μὴ ἐνδεδυμένος κοιν. καὶ Τσακων. : *Ἀκόμη εἶμαι ἄντυτος. Ἡ κόρη ἦταν ἄντυτη κοιν.* || Παροιμ. *Ντυμένος χῶρες πέρασα, ἄντυτος οὔτε ἀπὸ χωριᾶ* (εἶναι ἀναγκαῖον νὰ εἶναι ἐνδεδυμένος τις εὐπρεπῶς) Αἰγίν. 2) Ὁ μὴ ἐσταχωμένος, ὁ μὴ δεμένος, ἐπὶ βιβλίων κοιν. : *Τὸ βιβλίό μου τό 'χω ἀκόμη ἄντυτο.* *Συνών. ἄδετος* 2.

* **ἄντύχη** σύνδ. *ἀδύχ' Κυδων. ἀδύχ'μ' Κυδων.* Ἐκ τῆς φρ. *ἄν τύχη*. Ἐπὶ συμπεράσματος, λοιπόν, ἄρα : *Ἀδύχ'μ' σὺ ἦσ'να π' τὰ 'κανις αὐτά!*

ἄντυχοῦ ἐπίρρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Ἐκ τῆς φρ. *ἄν τυχόν*. Ἄν τύχη, ἄν τυχόν. *Συνών. ἀνίσως* 1.

ἄντῶ Μακεδ. (Καστορ.) *ἀντάου* Σκῦρ. Στερελλ. (Καλοσκοπ.) *ἀντίζω* Πελοπν. (Λάστ. Σουδεν.) *'ντέζου* Μακεδ. ('Ανασελ.) *'ντήσ-σω* Κάρπ. Προστ. ἄντα Εὐβ. (Κονίστρ. Κύμ.)

Τὸ ἀρχ. *ἀντῶ*. 1) *Συναντῶ* Μακεδ. (Καστορ.) Πελοπν. (Λάστ. Σουδεν.) Στερελλ. (Καλοσκοπ.) : *Δὲν τὸν ἄντησα πονθενὰ τὸν δεῖνα Σουδεν.* β) Ἄμτβ. *τυγχάνω* Πελοπν. (Λάστ.) Στερελλ. (Καλοσκοπ.) : *'Αντησα νὰ εἶμι ἱκεῖ Καλοσκοπ.* 2) Ἐμπλέκομαι Μακεδ. ('Ανασελ.) : *'Εντησα μ' αὐτὸν τοὺν ἄνθρουπον.* *Νὰ οἱ φ'λάξ' οὐ Θεὸς νὰ μὴ 'ντέης!* 3) Εὐρίσκω κακὸν συναπάντημα, περιπίπτω εἰς ἐπήρεια δαιμονίων Στερελλ. (Καλοσκοπ.) : *Αὐτόνον τοὺν πιδὶ ἄντησι.* 4) Σταματῶ που προσωρινῶς Κάρπ. : Ἄσμ.

Μῆς 'ς τὴ Σάμον ἦντηξα μῆς 'ς τὸ Σαλονίκι, μόνον ὥσὰν νὰ βρέθηκα εἰς ὠραῖο περιόλι. 5) Παρατηρῶ, κοιτάζω Εὐβ. (Κονίστρ. Κύμ.) Σκῦρ. : *'Αντα τί τοῦ βάλλ' ὁ δῖαλος 'ς τ' ἀφτὶ νὰ πῇ γιὰ μένα! Σκῦρ.* Ἄντα τόνε, ἔρχεται Κονίστρ. Πβ. *ἀντένω*.

* **Ἀντώνις** ὁ, κοιν. Ἀδώνις Κρήτ. Πάρ. Ἐκ τοῦ μεταγν. κυρίου ὄν. Ἀντώνιος. Τὸ βαπτιστικὸν τοῦτο ὄνομα χρησιμοποιεῖται εἰς παροιμ. φρ. ὡς σκαμπτικὸν πρὸς δήλωσιν τῶν ἀνοήτων καὶ κούφων ἐνθ' ἄν. : Παροιμ.

Κόψε ξύλο κάμ' Ἀντώνι | καὶ ἀπὸ πλάτανο Μανόλη καὶ ἂν εἰπῇς καὶ γιὰ τὸ Γιάννη, | ὅ,τι ξύλο νὰ 'ναι κάνει πολλαχ. Ὁ νοῦς σου καὶ τ' Ἀδώνι (πρὸς ἀνόητον) Κρήτ. Πβ. *Γιάννης, Μανόλης*.

ἄνυδρῖα ἡ, ἄνυδρία Ἄνδρ. Εὐβ. (Κονίστρ. Κύμ.) Θεσσ. (Ζαγόρ.) Κύθηρ. Κύθν. Πελοπν. (Λακων. Μεσσ.) Πόντ. Σέριφ. Σῦρ. Τσακων. κ. ἄ. *ἄνυδρῖα* σύννηθ. *ἄνυδρῖα* Νάξ. (Γαλανᾶδ. Κινίδ.) *ἄν'δρῖα* Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) *ἄνεδρῖα* Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) Κύπρ. Χίος (Νένητ.) *ἄνεδρῖα* Ρόδ. *ἄνεγρῖα* Ρόδ. *'νδυγῖα* Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *ἄνυδρία*. Ἐλλειψις βροχῆς, ἀνομβρία σύννηθ. : *'Φέτο εἴχαμε ἄνυδρῖα σύννηθ. Βαστᾶ 'ς τὴν ἄνυδρία ἡ θροφαντὴ κολοκυθὰ* Σέριφ. *'Εξεράθ-θησαν οὐλ-λα 'πὸ τὴν ἄνυδρῖα* Ρόδ. || Παροιμ. *'Σ τὴν ἄνυδρῖα καλὸ 'ναι καὶ τὸ χαλάζι* (ἐν ἔλλειψει καλυτέρου δύναται νὰ ἀρκεσθῇ τις καὶ εἰς τὸ μικροῦ λόγου ἄξιον ἔστω καὶ μετὰ ζημιῶν) σύννηθ. *Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνερῖα*.

* **ἄνυδρίζω**, μετοχ. ἄνυδρισμένος Κρήτ. Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄνυδρος*. Ἡ μετοχ. ἐπιθετικ., ἄνυδρος, διψαλέος : *'Ανυδρισμένος τόπος. Ἀνυδρισμένο χωράφι.* || Φρ. μεταφ. *'Ανυδρισμένος γιὰ γυναῖκα - γιὰ παρθεῖα*.

ἄνυδρος ἐπίθ. σύννηθ. ἄνυδρε Τσακων. *ἄνυδρος* Μέγαρ. Κύθηρ. ἄνυγρος Κύπρ. *ἄν'δρος* Πάρ. (Λεῦκ.) *ἄν'δρους* Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) *ἄν'δρους* Λέσβ. *ἄδρους* Λέσβ. *ἄνεδρος* Κύπρ. Ρόδ. — Δλιτέρτ. Τζιυπρ. τραοῦδ. 1, 91 *ἄνεγρος* Κύπρ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *ἄνυδρος*. Οἱ τύπ. *ἄνυγρος* καὶ *ἄνεγρος* ἐκ τροπῆς τοῦ συμπλέγματος *δρ εἰς γρ*. Ἰδ. ΧΠαντελίδ. Φωνητ. 45.

1) Ὁ πάσχων ἀπὸ ἔλλειψιν ὕδατος, ξηρός, ἀχμηρός, ἐπὶ τόπου σύννηθ. : *'Ανυδρος τόπος. Ἀνυδρο χωράφι* σύννηθ. || Ἄσμ.

Καὶ ὅθεν ἐκατέβαινε κάτω 'ς τὸ ἄνυδρους κάδους, ἀρχίζ' ὁ νότος τὸ νερὸ καὶ ὁ κύρ βορρᾶς τὸ χιόνι Κρήτ. *Συνών. ἄνερος* 1. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. πολλαχ.

β) Ὁ μὴ ἀρδευόμενος, ὁ μὴ ποτιζόμενος πολλαχ. : *'Ελαιᾶς-δομάτες ἄνυδρες* Μέγαρ. κ. ἄ. *'Ανυδρα* λάχανα Πελοπν. (Κυνουρ.) *Κολοκύθα ἄνυδρα* Χίος *'Ανυδρα* φασούλια Ἄνδρ. Κρήτ. *Συνών. ἄνερος* 2, *ξερικός*. γ) Ὁ μὴ πίων ὕδωρ, διψασμένος, Κύπρ. Πελοπν. (Κυνουρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ. : *Σῆμ-μερα ἐμείνασιν τὰ χτηνὰ μου ἄνυδρα* Κύπρ. || Φρ. *Νησιτικός καὶ ἄνυδρος* Κυνουρ. || Ἄσμ.

Νὰ πιοῦν οἱ ἄνυδροι νερό, νὰ πιοῦν οἱ διψασμένοι Αἰτωλ. 5) Ὁ μὴ πίνων πολὺ ὕδωρ Νάξ. ('Απύρανθ.) : *'Ανυδρος ἄνθρωπος.* ε) Ὁ διαιτώμενος εἰς ἀνύδρους εἰς ξηροὺς τόπους Θράκ. Κύπρ. — Δλιτέρτ. ἐνθ' ἄν. : *'Ανυγρες κουφάες* (κουφὴ = ὄφιν δηλητηριώδης) Κύπρ. *'Ανυδρα* φίδια Θράκ. || Φρ. *'Α, ποῦ νὰ π-πέσουν 'πάνω σου οἱ ἄνυδρες κουφάες!* (ἄρᾶ) Κύπρ. || Ποίημ.

Τῷ οὐλα τὴν ἄνεδρην κουφὴν, σγοιὰν ρέσ-σεις, 'ποφουσοῦσιν (οὐλα = καθῶς, σγοιὰν ρέσ-σεις = ὅταν περνᾷς) Δλιτέρτ. ἐνθ' ἄν. 2) Ὁ μὴ ἔχων χυμόν, ἐπὶ καρπῶν παραγομένων ἐν ἀνύδροις τόποις Ἄνδρ. Πελοπν. (Λακων. Σουδεν.) κ. ἄ.

β) Ἀνούσιος, ἄνοστος Πελοπν. (Λακων.) 3) Ὁ μὴ περιχυθεὶς διὰ ζέοντος ὕδατος ἐπὶ ἐλαίου, τὸ ὅποιον ἐξεθλίβη χωρὶς νὰ γίνῃ χρῆσις θερμοῦ ὕδατος Κύθηρ. : *'Ανυδρο* λάδι. *Συνών. ἀθέρμαστος* 1, *ἀθέρμιστος* 2.

ἄνυδροφάσουλο τό, Ἄνδρ. Νάξ. ('Απύρανθ.) Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄνυδρος* καὶ τοῦ οὐσ. *φασόλι*, παρ' ὁ καὶ *φασούλι*.

